

якості життя населення. Исследованы проблемы социального партнерства государства и бизнес-структур. Были затронуты вопросы социальной ответственности бизнеса, необходимости формирования ответственности общества, регулирующей роли государства и прочее.

Ключевые слова: межсекторное социальное партнерство, социальная ответственность, социально-трудовые отношения, бизнес-структур, качество жизни населения.

Стаття надійшла до редакційної колегії 18.11.2016

УДК 330.83:334.75

Федотова Ю.В.
м. Харків, Україна

СМАРТ-ЕКОНОМІКА: ХАРАКТЕРНІ РИСИ ТА ЕВОЛЮЦІЯ

У теоретичних концепціях постіндустріального суспільства, економіка якого ґрунтується на широкому застосуванні наукового знання, на перший план виходять процеси формування нових інститутів, які здатні створювати умови для реалізації інтелектуальних ресурсів. Для України сьогодні особливо актуальним є питання структурної перебудови економіки відповідно до вимог інформаційного суспільства та економічного розвитку інноваційного типу.

Концепція постіндустріального суспільства, як нового етапу еволюції економічного знання, в першу чергу пов'язана із роботами Д. Белла [1]. Питанням особливостей суспільства присвятили свої праці і представники вітчизняної школи А. Гриценко, О. Гриценко [2, 3] та інші.

Скалацький В.М. [4] відзначає, що у економічній літературі виділяють теорію інформаційного суспільства, як частину концепції постіндустріалізму, а також концепцію власне інформаційної економіки, як найвищого рівня розвитку суспільства.

Зростаюча роль комп'ютеризації та використання мережі Інтернет у здійсненні господарських операцій різного типу, а також важливість постійного оновлення технологій для утримання

конкурентоспроможності спричиняє необхідність перегляду наявних теоретичних постулатів щодо еволюції економічних знань, враховуючи сучасний етап розвитку. Особливої актуальності набуває проблема пошуку інститутів, які забезпечили б ефективну реалізацію принципів сучасної парадигми економічного знання.

Виділяють наступні вимоги постіндустріального суспільства до національних економік. По-перше, це галузева структура національної економіки: 20% повинні займати переробні галузі промисловості, 25% - фінансова сфера, 22% - сфера послуг та 33% - всі інші галузі. По-друге, технологічна структура, яка повинна мати наступний склад: 20% - високотехнологічні виробництва, 30% - середньотехнологічні виробництва, середньонизькотехнологічні виробництва. Третя група вимог стосується технологічної структури галузей переробної промисловості (у межах 20% від структури національної економіки). Згідно цієї вимоги, 50% повинно належати частці високотехнологічних та середньовисокотехнологічних виробництв (20% високотехнологічні виробництва, 30% - середньовисокотехнологічні), а інші 50% - сумарній частці середньонизькотехнологічних та низькотехнологічних виробництв.

Першочерговими завданнями для України є подолання технологічного відставання та створення передумов для наближення пріоритетних галузей до вимог постіндустріальної економіки.

Постіндустріальна економіка характеризується взаємодією трьох сфер: системи науково-дослідних та дослідно-конструкторських розробок та інновацій; системи освіти і навчання, що сприяють формуванню людського капіталу та системи інформаційно-комунікаційних технологій. Отже, можна сказати, що в економіці на перший план виходять інтелектуальні продукти (інноваційні розробки) як результат наукової діяльності людини. Інноваційність стає важливою передумовою економічного розвитку як господарських комплексів окремих регіонів, так і країни в цілому. Д. Белл є автором терміну «постіндустріальне суспільство». Це поняття розглядається ним як «соціум, у якому індустріальний сектор втрачає провідну роль, а головною рушійною силою стають наукоємні технології» [1, с. 187].

Вітчизняні вчені А. Гриценко та Є. Песоцька наступним за індустріально-ринковим типом економіки вважають інформаційно-мережеву. В останньому інформація стає основною формою продукту, а мережі в свою чергу є природним середовищем перебування

інформації [2, с.11].

О. Гриценко також ототожнює поняття «постіндустріального» та «інформаційного» суспільства. В інформаційному суспільстві виробництво, зберігання, поширення і передача аудіовізуальної продукції, а також ділової і розважальної інформації стає важливою частиною економіки. Як зазначає автор, його економічними основами є сукупність галузей інформаційної індустрії, які чинять суттєвий вплив на інші галузі економіки та конкурентоспроможність країни в цілому [3, с. 217].

Існує думка, що постіндустріальна економіка (або інформаційна економіка або економіка знань) не є найвищим ступенем розвитку економічної науки. Сьогодні в світі починає формуватися смарт-економіка, що є еволюційно наступним етапом розвитку концепцій економічного знання, яке ґрунтується на комплексній модернізації та інноваційному розвитку всіх секторів на основі технологій нового покоління та забезпечує високу додану вартість, енерго- ефективність, формування захищеного природного середовища та соціальну стабільність.

Основними складовими смарт-економіки є:

- 1) освічені працівники;
- 2) ефективна підприємницька культура;
- 3) розвинена інфраструктура з широким впровадженням новітніх технологій і мереж;
- 4) низькі витрати виробництва;
- 5) впровадження принципів «зеленої економіки»;
- 6) забезпечення соціального захисту населення.

Побудова Smart-суспільства передбачає відкриття контенту узгоджено функціонуючих вищих навчальних закладів, широке застосування міжнародних стандартів, зростання електронних ЗМІ, поява горизонтальних і вертикальних взаємодій, впровадження освітніх платформ, посилення уваги до інноваційних ресурсів і можливостей реалізації потенціалу вчених. Отже, старт-економіка бере за свою мету формування нового комунікаційного каналу «споживач-споживач».

Smart-спеціалістів повинні готувати в межах системи «дитячий садок – школа – ВНЗ – виробництво». У зв'язку з цим, виникає необхідність формування такого типу господарських структур, які б стали генератором розробки інновацій та впровадження

їх у економічну діяльність, структур, які поєднують у собі заклади освіти і науки, а також представників сфери бізнесу. Одними з таких структур є високотехнологічні кластери.

Smart-економіка є новим етапом розвитку економічних знань, який базується на широкому впровадженні новітніх технологій. На відміну від постіндустріальної системи, концепція Smart орієнтована не тільки на інтелектуалізацію виробничої діяльності, а й на безперервну освіту населення з метою підготовки висококваліфікованих працівників відповідно до потреб ринку за умови дотримання принципів «зеленої економіки» та соціального захисту населення. Високотехнологічні кластери, успішними прикладами яких є Силіконова, Пластикова долина та інші, є сучасним інститутом Smart-економіки, в межах яких можлива найбільш ефективна реалізація її принципів. Найважливішими характерними рисами високотехнологічних кластерів є: значна мобільність робочої сили між суміжними галузями; високий рівень експертизи; забезпеченість інформацією та наявністю венчурного капіталу тощо.

Список літератури: 1. Белл Д. Грядущее постиндустриальное общество. Опыт социального прогнозирования / Д. Белл. – М.: Academia, 1999. – 787 с. 2. Гриценко А. Формування інформаційно-мережевої економіки / А. Гриценко, Є. Песоцька // Економічна теорія. – 2013. – № 1 – С. 5 – 19. 3. Гриценко О. Природа інформаційного суспільства та розвиток світового ринку мас-медіа / О. Гриценко // Вісник Львівського університету. – 2009. – Вип. 32. – 214 – 222. 4. Скалацький В.М. Концептуальні побудови та практичні моделі інформаційного суспільства / В.М. Скалацький // Гуманітарний часопис. – 2012. - № 4. – С. 62 – 69.

Bibliography (transliterated): 1. Bell D. *Gryadushchee postindustrial'noe obshchestvo. Opyt sotsial'nogo prognozirovaniya* [The coming post-industrial society. Experience in social forecasting]. Moscow: Academia, 1999, 787 p. 2. Gritsenko A. Formuvannya informatsiynomerezhevoi ekonomiki [Economic theory], no1(2013): 5-19. 3. Gritsenko O. Priroda informatsiynogo suspil'stva ta rozvitok svitovogo rinku mas-media [Bulletin of Lviv University], no 32(2009): 214-222. 4. Skalats'kiy V.M. Kontseptual'ni pobudovi ta praktichni modeli informatsiynogo suspil'stva [Humanities journal], no 4(2012): 62-69.

Ю.В. Федотова

СМАРТ-ЕКОНОМІКА: ХАРАКТЕРНІ РИСИ ТА ЕВОЛЮЦІЯ

Розглянуто характерні риси постіндустріального суспільства, виділено критерії оцінки відповідності національної економіки його принципам. Зазначено, що новим етапом становлення концепцій економічного знання є смарт-економіка, яка орієнтована на комплексну модернізацію та інноваційний розвиток виробничих секторів на основі технологій нового покоління.

Ключові слова: смарт-економіка, постіндустріальне суспільство, технологія.

Y. Fedotova

SMART ECONOMY CHARACTERISTIC FEATURES AND EVOLUTION

In the article were characterized the features of post-industrial society and were marked their conformity assessment criteria of the national economy. A new evolution stage the concepts of economic knowledge is a smart economy that focused on a comprehensive modernization and innovative development of the productive sectors by based on next-generation technologies.

Keywords: smart economy, post-industrial society, technology.

Ю.В. Федотова

СМАРТ-ЭКОНОМИКА: ХАРАКТЕРНЫЕ ЧЕРТЫ И ЭВОЛЮЦИЯ

Рассмотрены характерные черты постиндустриального общества, выделены критерии оценки соответствия национальной экономики его принципам. Выявлено, что новым этапом эволюции концепций экономических знаний является смарт-экономика,

ориентированная на комплексную модернизацию и инновационное развитие производственных секторов на основе технологий нового поколения.

Ключевые слова: смарт-экономика, постиндустриальное общество, технология.

Стаття надійшла до редакційної колегії 18.11.2016

УДК 65.012.4

*Фюлоп Г.,
м. Мішкольц, Угорщина
Савченко О.І., Нестеренко Р.О.
м. Харків, Україна*

ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЇ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ БІЗНЕСУ

Сьогодні при виборі стратегій більшість компаній орієнтуються на глобалізаційні процеси, міграцію робочої сили, сталий розвиток. З іншого боку, різноманітність і необхідність розвитку етичних компетенцій стають для них ключовими питаннями.

До головних тенденцій відносимо той факт, що турбулентний характер зовнішнього середовища буде тільки зміцнюватись в майбутньому. Це є однією із головних причин того, чому роль стратегічних рішень стає все більш важливою, і не тільки для безпосереднього моменту часу, але і для сприяння успішної роботи у майбутньому, можливості підготуватися до непередбачуваної хвилі змін.

Метою статті є теоретичне дослідження та обґрунтування реалізації корпоративних стратегій сталого розвитку.

В даний час, корпоративні стратегії формуються у вигляді різних стратегій сталого розвитку. Згідно з Бейкером [1] та більш широким колом співавторів, особлива увага приділяється визначенню, що корпоративні стратегії повинні відповідати очікуванням нинішніх і майбутніх зацікавлених сторін компанії без внесення будь-яких важливих компромісів з точки зору навичок і здібностей. Керекес і Кіндлер [2] дають більш точне формулюванні, згідно з яким: «Стратегія сталого